

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2618202748
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2618202748.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. H., nar. XX.XX.XXXX a Z. H., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, deti rodičov: matka - G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX a otec - Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky detí proti uzneseniu Okresného súdu Senica zo dňa 12. decembra 2018, č.k. 10P/65/2018-5, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie konanie zastavil a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 2 ods. 1 CMP a § 159 CSP, keď mal preukázané, že v čase začatia konania už prebiehalo a stále prebieha konanie o zvýšenie výživného k maloletej G. a k maloletému Z., vzhľadom na čo súd zastavil konanie, ktoré začalo neskôr. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že Krajský súd v Trnave už rozhodol dňa 24.10.2018, pričom počas jeho rozhodovania došlo k podstatnému zvýšeniu výdavkov detí, ktoré Krajský súd v Trnave už nezohľadnil pri svojom rozhodovaní (napr. nástup dcéry na gymnázium).

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastníčka konania (§ 359, 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 357 písm. a/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 10P/65/2018 je zvýšenie výživného na maloleté deti.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie zastavené z dôvodu prekážky prv začatého súdneho konania (litispendencia).

7. Prekážku prv začatého súdneho konania (litispendencia) upravuje ust. § 159 CSP, podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. Táto prekážka vzniká

(je daná), ak na ktoromkoľvek súde Slovenskej republiky je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania, základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to zastavením konania.

8. Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že na Okresnom súde Senica prebiehalo pod sp. zn. 10P/53/2017 na základe návrhu matky konanie o zvýšenie výživného na maloleté deti, v ktorej veci Okresný súd Senica dňa 14.11.2017 vyhlásil rozsudok č.k. 10P/53/2017-179, ktorým zvýšil výživné otca na maloletú G. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne, nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 01.09.2017 do 30.11.2017 vo výške 270,- eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 30,- eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 6P/22/2015-50 zo dňa 16.09.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoP/1/2016-69 zo dňa 01.03.2016 v časti výživného na maloleté deti. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V dôsledku v zákonnej lehote podaného odvolania zo strany matky Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 24.10.2018, č.k. 11CoP/30/2018-202 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zvýšenia výživného a zmeny pôvodného rozsudku potvrdil a v napadnutom výroku nedoplatku na zročnom výživnom a nároku na náhradu trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Matka maloletého po rozhodnutí odvolacieho súdu o odvolaní dňa 09.11.2018 podala ďalší návrh na zvýšenie výživného, v ktorom poukázala na to, že od rozhodnutia Okresného súdu Senica zo dňa 14.11.2017, č.k. 10P/53/2017-179 sa podstatne zmenili pomery na strane maloletých detí, pretože maloletá G. študuje od 01.09.2018 na K. W. T. v G. a stále navštevuje ZUŠ. Rovnako sa zvýšili i výdavky na maloletého Z., ktorý študuje na Základnej škole X., pričom došlo k zmene i na jej strane, nakoľko od 06.09.2018 sa zamestnala na F. D. W. T. D.. Pokiaľ Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 11CoP/30/2018 rozhodoval o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 14.11.2017, č.k. 10P/53/2017-179, na uvedené nové skutočnosti neprihliadol, nakoľko vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, keď vo veci nezopakoval a nedoplnil dokazovanie a rozhodol postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

9. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou argumentáciou matky, ktorá dôvodne namieta, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku litispendencie, poukazujúc na to, že v oboch konaniach išlo o rovnakých účastníkov, predmetom oboch konaní bolo zvýšenie výživného na maloleté deti, avšak na základe odlišných skutkových okolností.

10. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru o potrebe zastaviť konanie o ostatnom návrhu matky na zvýšenie výživného, dopustil sa nesprávneho procesného postupu, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie o návrhu matky na zvýšenie výživného konať a rozhodnúť.

14. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

15. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).